

med deres Privilegier, de dog vilde anerkjende, at den nuværende Stilling er uforsvarlig, og derfor taget imod Loven. Jeg er overbevist om, at der saaledes ikke vilde være fremkommet nogen Strid, Sagen vilde da udvikle sig paa en sjen og rolig Maade; dersom der altsaa bliver Strid er det ikke Lovforslagets Skyld, men deres Skyld, der holde for fast paa deres unaturlige Privilegier. Det kan jeg altsaa ikke gjøre for, at Lovforslagets Modstandere ville have Strid om en saadan Sag, som det synes meget naturligt at faae gennemført. Men hvis man vil have en saadan Strid frem, siger det ærede Medlem, saa fortjener en saadan Hensigt Dadel; det fortjener, troer jeg endog saa han sagde, stærk Dadel at ville kaste en saadan Brand ud i Landet, som sætter Borger op imod Borger og forhindrer os i at arbejde rolig og findig paa vor Udvikling. Ja, jeg troer nok, at det i en vis Forstand kan være sandt, selv om man maa indrømme, at hvor der er Liv og Bevægelse, er der ogsaa Strid; men jeg skal dog minde det ærede Medlem der fremførte dette, om, at der engang var et lille ulykkelige Land, som trængte stærkt til Ro og til en findig og fredelig Udvikling, men da fandt det ærede Medlem og hans Parti det ikke passende at unde dette Land denne Ro, men fremkaldte paa den mest ubelejlige Tid en Strid, som i over to Aar satte Folket i den mest alvorlige Bevægelse, som vi i lang Tid have haft i dette lille Land, thi det var vort Fædreland, fremkaldte en saadan Bevægelse, at der var Somme af os, der strakte sig saa yderligt af Hensyn til denne Uro og Bevægelse, som disse ærede Herrer havde fremkaldt, at mange af vore Venner have hebrejdet os denne Hensynstagen, for endelig at komme til den Ro, som Fædrelandet efter den store Ulykke, der havde ramt det, trængte til. Jeg beder det ærede Medlem at tage dette med i Betragtning, naar han taler om, at Denne og Hiin fortjener Dadel for muligen at kunne have denne og hiin Hensigt. Det ærede Medlem er saa venlig at tage sine Venner, som tidligere have talt i denne Sag, i Forsvar, navnlig imod Udtrykket „Bondearistokrat“, og den Fornøielse skal jeg meget gjerne unde ham. Jeg har ikke brugt Ordet „Bondeari-

stokrat“, men jeg troer, at det er et Udtryk, som er vel valgt, fordi det træffer, hvor det sigter. Jeg vil med Fornøielse fritage Enhver, der hører til Bondestanden, for dette Navn, naar han saa vil gjøre mig den Tjeneste at stemme for mit Forslag paa dets videre Bei, men vil han stadig modsætte sig det og forbeholde sig særegne Privilegier og dog selv vedblivende gjøre Fordring paa at opstilles som god Demokrat, saa maa jeg sige, at den Betragtning kan jeg ikke være med til. Jeg sagde ganske rigtig igaar, at man haanede Huusmændene, og jeg vedkjender mig bestemt dette Udtryk. Naar man kan sige, at hvis vi vedtage dette Lovforslag, saa ville Huusmændene føre det til, at de Mænd i Sognet, som staae paa Fattighusets Dørtærskel, skulle komme ind i Sogneraadet for selv at votere sig Lønning og saaledes blive hjulpsne til ikke at komme paa Fattigvæsenet, saa siger jeg, at man haaner en retfindig og rolig Befolkning, der nu i 20 Aar med et maafkee altfor stort Maadehold har benyttet sine politiske Rettigheder, og jeg kan ikke sige, at den meget ærede Minister var meget sjen fra en lignende Tanke, naar han meente, at Forslaget kunde føre til, at Huusmændene kunde blive de Generaadende og saa kunde begaae den store Uretfærdighed, som det aabenbart vilde være at sige: nu kunne de Andre betale; thi at troe dette om Huusmændene, at de vilde være saa ubillige og uretfærdige at bære sig saaledes ad, er en Betragtning, der vel ikke er saa stærk som den, der blev fremsat igaar, men som dog gaaer i samme Retning. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgfreds (Klein) — og det er navnlig ham, jeg skylder min Opmærksomhed — var saa venlig at sige mig, at de Lovforslag, som man tidligere har behandlet angaaende denne Sag, og hvorom der alvorlig har været Tale, ere ikke gaaede i den Retning som nærværende Lovforslag. Ja, det kan gjerne være, at det ærede Medlem har meent, at der kun var Alvor i at behandle Forslag, som han syntes om, men at dertilmod Forslag, der gik i samme Retning som mit i Grunden ikke var Alvor, men kun Spøg. Er den Betragtning rigtig, saa vil jeg give ham Ret, men jeg kan ikke faae Andet ud af